

Plan mot kränkande behandling

Bågens och Riddarens förskolor

Ansvarig rektor: Anna-Karin Noteby

Biträdande rektor: Katarina Wallner

Giltighetstid: 2023-11-01 – 2024-10-31

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever.

All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Vision och arbetssätt för att Riddarens och Bågens förskolor ska vara en trygg förskola arbetar vi för genom att:

Vi ska vara öppna och modiga i vår kommunikation gentemot varandra och ha en samsyn i vårt arbetssätt och förhållningssätt för bästa möjliga möten med barn som vuxna. Bemötandet ska vara respektfullt och utgå från de grundläggande värden som finns i skollagen och förskolans läroplan. För att barnen i framtiden ska bli goda samhällsmedborgare vill vi arbeta förebyggande mot samtliga diskrimineringsgrunder. Vi ska arbeta främjande mot alla diskrimineringsgrunder och för att vi ska säkerställa att det sker finns det i förskolans årshjul. Under året genomförs planerade aktiviteter med barnen med koppling till diskrimineringsgrunderna, till exempel Rocka sockorna, uppmärksamma andra kulturers högtider. Vi gör ett medvetet val när vi lånar böcker på biblioteket för att lyfta diskrimineringsgrunder och motverka stereotyper. Vi fortsätter att arbeta med kompisböcker som ett reflektionsmaterial tillsammans med barnen. Pedagogerna fördjupar arbetet med värdegrundsfrågor och konkretiserar dessa med barnen och varandra på ett tydligt sätt både i vardagliga rutinsituationer som i planerade aktiviteter. Exempelvis: Hur kan man göra när någon är ledsen? Trösta, visa/säga förlåt, bjuda in i leken... Varje år läser vi relevant litteratur om likabehandlingsarbete, och avsätter tid för diskussion och kollegialt lärande på APT. På detta vis når vi en samsyn. Litteratur kan vid behov köpas in till förskolan. Vi deltar vid av Sundsvalls kommun erbjudna seminarier/fortbildning inom likabehandling. Vi genomför även Skolverkets webbkurs, Identitet, jämställdhet och digitalisering i förskolan. Alla vårdnadshavare får information om att förskolan har en likabehandlingsplan vid tex inskolningen, vid föräldramöten och utvecklingssamtal.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Genus	Forskning visar på att pojkar och flickor får ett olikt bemötande.	Vi sätter oss pedagoger i blickfånget och reflekterar över oss själva och våra kollegor.
Nya lärmiljöer, nya arbetslag och barngrupper.	Förändring kan skapa otrygghet och svårt att hinna se alla barn i nya sammanhang.	Även här måste vi pedagoger bära ansvaret, dialog pågående dagligen.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Möte med vårdnadshavare för att förtydliga vårt arbete med nya arbetslag och lärmiljöer.	Vi upplever att vårdnadshavarna är trygga och nöjda med utbildningen för sina barn.	Kommer till våren då vi tar del av nya enkätsvar från vårdnadshavare.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Observera oss själva i det pedagogiska ledarskapet.	Pedagogmöten där vi för en dialog kring hur vi upplever arbetet med genus, våra nya lärmiljöer.	Synliggöra om/vad vi kan förbättra för att arbeta så likvärdigt och jämställt som möjligt.	Pågående pedagoggrupper som lyfter dessa områden kontinuerligt under året. Färdigsammanställt i oktober-24.

6. Delaktighet

Barnen görs delaktiga i detta arbete framför allt i delen med det förebyggande arbetet.

7. Förankring

Vårdnadshavare får information i våra kanaler såsom Vklass, utvecklingssamtal, föräldramöten och via vårt Instagramkonto. För pedagogerna sker detta arbete dagligen i ställningstaganden utifrån våra ledord; Barnens bästa och Tillsammans.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev:

1. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor.
2. Klasslärare/mentor kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
3. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
4. Skyndsamt anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
5. En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
6. I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
7. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
 2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

